

ТАҚРИЗ

ба автореферати Сафарзода Зайнудин дар мавзӯи “Сифатҳои гӯштии чорвои популятсияи маҳаллӣ дар асоси дурагакунӣ бо зоти сарсафеди қазоқӣ дар шароити минтақаи Кӯлоб” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 4.2.2 - Зотпарварӣ, селекция ва генетикаи ҳайвоноти кишоварзӣ пешниҳод гардидааст.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи ба роҳ мондани парвариши чорвои гӯштӣ дар солҳои 50 –уми асри гузашта аз тарафи олимони соҳаи чорводорӣ ба роҳ монда шудааст. Дар ин давраҳо ба ҷумҳурӣ барои тақвият бахшидан ба соҳаи чорводорӣ ва алаҳхусус чорвои гӯштӣ ва таъмини аҳоли ба гӯшти хушсифати аз ҷиҳати экологӣ бартаридошта 13 намууди зотҳои махсусгардонидашудаи самти гӯштӣ ба кишвар оварда шуданд.

Аз зотҳои чорвои гӯштии овардашуда (қазоқии сарсафед, қалмиқӣ, абердин-ангусӣ) ҳангоми мутобиқшавӣ ва парвариш дар минтақаҳои кӯҳии ҷумҳурӣ бо зудрасӣ, тобоварӣ бо маҳсулнокии баланди гӯштӣ, сарфаи ками хӯрок, зуд фарбеҳ шудан ва нигоҳубин, бо истифодаи самараноки чарогоҳҳои табиӣ кӯҳӣ ба натиҷаҳои хуб ноил гардидаанд.

Дар байни зотҳои гӯштии махсусгардонидашуда барои баланд бардоштани маҳсулнокии ва сифати чорвои маҳаллӣ дурагакунии байни зотҳои гӯштӣ ва чорвоҳои маҳаллӣ тадқиқотҳо гузаронида шуданд.

Аз тарафи муаллиф бо гузаронидани корҳои илмӣ – тадқиқотӣ муқаррар карда шудааст, ки дар натиҷаи дурага намудани зоти қазоқии сарсафед бо чорвои популятсияи маҳаллӣ дар муқоиса ба буқчаҳои ба воситаи буқчаҳои беҳтаркардашуда гирифташуда афзалияти дурагаҳо барои нигоҳ доштани навъҳои олиӣ гӯшт ҳангоми забҳи буқчаҳо алақай дар синни 18 моҳагӣ ба назар мерасид. Аз чорвои хуни сарсафеди қазоқӣ дошта 15,2 кг, нисбат ба ҳамсолони маҳаллӣ 8,2%, ва дар синни 24 моҳагӣ 10,3 кг 4,3% зиёдтар аст. Ва аз рӯи навъҳои 2 ва 3 дар муқоиса бо буқчаҳои беҳтаркардашудаи маҳаллӣ мутаносибан аз рӯи ғоиз пасттаранд. - Ин нишон медиҳад, ки буқчаҳои дурага дар синни 1,5 солагӣ 60,2% ва дар синни 24 моҳагӣ 62,5% гӯшти олӣ доранд, дар муқоиса бо 52,0% ва 58,2% нисбат ба чорвои беҳтаркардашудаи маҳаллро дар бар гирифтааст.

Истифодаи чорвои дурага барои истеҳсоли гӯшт ба хоҷагӣ ғоидан баландтар дод. Даромади ҳар як буқчаи дурага бо зоти сарсафеди қазоқӣ дар синни 18 моҳагӣ дар муқоиса бо буқчаи беҳтаркардашудаи маҳаллӣ

24,7% зиёдтар буд. Дар синни 24 моҳагӣ фарқият мутаносибан ба 38,5% расидааст.

Хулоса: Автореферати диссертатсияи Сафарзода Зайнудин дар мавзӯи “Сифатҳои гуштии чорвои популятсияи маҳаллӣ дар асоси дурагакунӣ бо зоти сарсафеди қазоқӣ дар шароити минтақаи Кӯлоб” ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 4.2.2 - Зотпарварӣ, селекция ва генетикаи ҳайвоноти кишоварзӣ мебошад.

Тақриздиханда:

Директори Институти иқтисодиёт
ва таҳқиқи системавии рушди

кишоварзӣ, д.и.и., академики АИКТ

Пиризода Ҷалил Сафар

Имзоҳои Пиризода Ҷ. С. – ро тасдиқ менамоям.

Сармутахассис оид ба кадрҳои Институт

Баротова Ш. У.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734049, ш. Душанбе, кучаи Ҳаёти-нав, 306.
Тел/Факс.: тел.: (992) 236-37-67; (992) 907-72-16-80. E-mail: jalil-22@mail.ru

13. 06.2026 г.